

ДИСКРИМІНАЦІЯ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ОЗНАКАМИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ**О.М. Симонова, І.І. Бобок**Одеський національний політехнічний університет,
просп. Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна; e-mail: onu_metal@ukr.net

Сьогодні мережа Інтернет не має дієвих засобів захисту для різномірних верств населення у випадках розповсюдження певних стереотипних думок щодо расового, національного, релігійного, політичного або етнічного походження населення. Інтернет є підґрунтям при створенні злочинних угруповань, розповсюдженні дискримінаційного характеру повідомлень, у тому числі, расистського, шовіністичного, антиісламістського напрямлення. З погляду на це, метою роботи є формування уявлення, щодо поняття дискримінації в загальному вигляді та надати можливі практичні рекомендації, стосовно усунення проявів дискримінації у суспільстві в цілому, зокрема у мережі Інтернет, а також виявити джерела розповсюдження дискримінації в окремих сферах людського життя. У результаті проведеної роботи було встановлено відмінність між близькими за змістом поняттями – «дискримінація», «ксенофобія» та «шовінізм». Також було проведено соціологічне дослідження, у результаті якого, на основі відповідей респондентів на поставлені запитання, були отримані пропозиції та рекомендації щодо можливих дій для боротьби з дискримінацією за національними ознаками в мережі Інтернет. Встановлено, що 74,3% опитуваних вважають, що держава може проводити антидискримінаційну політику в Інтернеті; на думку 71,6% респондентів ігнорування проблем, пов'язаних з проявами дискримінації на державному рівні, сприяє розвитку загрози безпеки держави в цілому; 68,9% опитуваних вважає, що існуючий контент в Інтернеті може створювати загрозу і впливати на прояви і розповсюдження дискримінації. Результати даної роботи можуть бути використані при формуванні антидискримінаційної політики в державі – створення нових законодавчих актів, прийняття нових стратегій при боротьбі із проявами дискримінації у країні, проведення міжнародних конференцій, присвячених антидискримінаційним діям.

Ключові слова: дискримінація, шовінізм, ксенофобія, антидискримінація, антидискримінаційна політика, мережа Інтернет, соціологічне опитування.

Вступ

Науково-технічний прогрес стає причиною появи не лише нових можливостей та новаторських ідей, а й впливає на розповсюдження певних глобальних проблем, обмежень для окремих людей, іноді стає засобом приниження та зневажливості певних категорій громадян за расовою, національною належністю, політичними або релігійними переконаннями [1]. Виникає дилема щодо отримання максимальної користі від глобальної мережі для держави та окремо взятих осіб без порушення чийось інтересів. Мережа Інтернет не має 100% захисту для різномірних верств населення у випадках розповсюдження певних стереотипних думок щодо расового, національного, релігійного, політичного або етнічного походження населення. Навіть держава, яка усіяко проводить антидискримінаційну політику, не в змозі протидіяти впливам глобальних інформаційних мереж, особливо, коли вільний доступ до інформації передбачений багатьма міжнародно-правовими актами та національним законодавством.

Інтернет сьогодні часто є підґрунтям при створенні злочинних угруповань, розповсюдженні дискримінаційного характеру повідомлень, у тому числі, расистського, шовіністичного, антиісламістського напрямлення. Інтернет стає основою при утворенні нових форм дискримінаційних уявлень. Так, за даними експертів, в

Україні серед користувачів соціальних мереж до 80% молоді поширює дискримінаційний контент, навіть над цим не замислюючись [2]. Дуже часто під виглядом смішних картинок, глузливих написів криється дискримінаційний сенс. Але інтернет-користувачі над цим навіть не замислюються, а просто "лайкають" і пересилають своїм друзям.

Варто зазначити, що на сьогоднішній день прояви дискримінації зустрічаються навіть в Інтернет-торгівлі. На ранньому етапі інтернет-платформи зберігали відносну анонімність продавців і покупців. Потім додалися фотографії, імена і конкретні характеристики користувачів. Цілі всього цього були благими, але в угодах стало все більше упередженості.

Сьогодні користувачі самих різних Інтернет-сервісів уважно вивчають, з ким їм доведеться мати справу, і часто приймають рішення на підставі фотографії або імені. Доступність цієї інформації залежить від платформи: одні зберігають достатню анонімність учасників, інші дотримуються принципів, давно заборонених на реальних ринках. На багатьох сайтах, в тому числі Etsy і CustomMade, потенційні покупці бачать не тільки товар, а й ім'я, і фотографію продавця. Звичайно, чим більше інформації про потенційних партнерів, тим менше шансів помилитися. Але в той же час з'являється все більше доказів, що додаткові відомості підживлюють різні прояви дискримінації [3].

Таким чином, Інтернет не тільки не покінчив з дискримінацією, але сам став її джерелом.

В умовах сьогодні, коли Україна знаходиться у щоденній боротьбі як із внутрішніми так і зовнішніми ворогами, проникнення основних характерних впливів дискримінації до свідомості її громадян відбувається доволі легко, тому проведення моніторингу розповсюдження проявів дискримінації серед українських користувачів мережі Інтернет є актуальним для можливості знаходження способів їй протистояти.

Мета роботи

Одним з найбільш поширених видів дискримінації є в наш час дискримінація за національною ознакою. Враховуючи це, аналізу саме цього питання присвячена робота.

Мета роботи полягає у проведенні соціологічного дослідження щодо ставлення населення до розповсюдження мережею Інтернет певних дискримінаційних за національною ознакою матеріалів з наступним наданням певних рекомендацій щодо протистояння цьому процесу.

Основні завдання, які підлягають розв'язанню в даній роботі, наступні:

- виявлення відмінностей у ставленні до громадян певної країни і національних меншин, які проживають на її території;
- чи може дискримінація за національною ознакою в Інтернеті стати причиною проблем на державному, міжнародному рівнях;
- чи відбувається за сьогоднішніх умов боротьба з дискримінацією за національною ознакою, які законні методи боротьби з дискримінацією використовують окремі особи, держава.

Основна частина

Для того, щоб показати і об'єктивно оцінити ставлення населення до розповсюдження мережею Інтернет певних дискримінаційних за національною ознакою матеріалів, було проведено соціологічне опитування, основними завданнями якого стали:

- виявлення відмінностей у ставленні до громадян якоїсь країни і національних меншин, які проживають на її території ?????: чи проявляє хтось із них дії дискримінаційного характеру в Інтернеті, усвідомлено/не усвідомлено це відбувається або на фоні «стадного мислення»;

- чи існує ненульова ймовірність того, що дискримінація за національною ознакою в Інтернеті може викликати проблеми/ускладнення на державному, міжнародному рівні;

- з'ясувати позицію пересічного громадянина до розповсюдження мережею Інтернет певних дискримінаційних матеріалів: чи вважають опитувані, що з дискримінацією за національною ознакою потрібно боротися; чи вживають вони особисто які-небудь дії в цьому напрямку; чи є в них будь-які ідеї, способи боротьби з даним видом дискримінації, які вони можуть запропонувати.

Опитування проводилося з 18 по 25 травня 2018 року. Вибіркова сукупність була побудована на основі статистичних даних про чисельність за гендерною приналежністю, віком і рівнем освіти. Наявність подібних питань дозволило надалі обробити матеріал анкетування в межах тієї чи іншої підгрупи людей, при необхідності зіставивши аналогічну інформацію з різних підгруп. В опитуванні взяло участь 183 особи різних вікових категорій. Була реалізована квотна вибірка з набором респондентів за квотними ознаками (стать, вікова група, рівень освіти).

Портрет респондентів виглядає наступним чином: більшу частину опитуваних склали жінки (рис.1) віком до 40 років (табл.1), для чоловіків вікова межа більшості становить 50 років (табл.1), рівень освіти респондентів виявився досить високим. Велика частина опитуваних має професійну освіту. У табл. 1 наведені дані про вік, освіту та належність до національних меншин, відштовхуючись від статі опитуваних.

97% учасників опитування (рис.2) користуються мережею Інтернет, та кожен має вільний доступ до соціальних мереж та пошукових сайтів, тобто усі вони є учасниками інформаційного обміну.

Імовірно, далеко не всі учасники опитування мали чітке уявлення про те, що таке дискримінація, і як вона може проявлятися в Інтернеті. В умовах масового опитування розраховувати на адекватні відповіді, задаючи прямі питання про дискримінацію, взагалі не можна, так як зафіксоване різне розуміння цього терміна і навіть нерозуміння не дозволять однозначно інтерпретувати отримані відповіді. Тому для вирішення цієї проблеми був обраний наступний спосіб: респондентам задавалося питання, чи розуміють вони значення слова «дискримінація», чи зустрічалися вони з проявом дискримінації за національною ознакою в Інтернеті. При позитивній відповіді на останнє питання додатково з'ясовувалося, як саме проявлялася дискримінація.

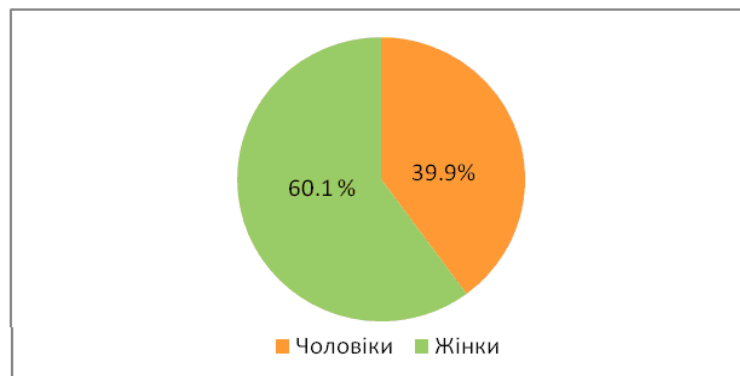

Рис. 1. Діаграма кількості респондентів за статтю

Таблиця 1.

Вибірка за статтю¹ (%)

Ознаки	Стать	
	Чоловіки	Жінки
	39,9 (100)	60,1 (100)
Вік		
До 20	13,6 (34)	17,4 (29)
21-30	10,4 (26,5)	14,45 (24)
31-40	8,8 (22,5)	8,75 (15)
41-50	4,4 (11)	10,8 (18)
51-60	2,5 (4,5)	5,14 (9)
Більше 60	0,2 (1,5)	3,6 (5)
Відношення до національних меншин		
Ні	35,6 (89)	47,2 (79)
Так	4,3 (11)	12,9 (21)
Освіта		
Вища або незакінчена вища	22,4 (64)	35,6 (56)
Середня спеціальна (технікум, коледж)	2 (21)	6,1 (11)
Середнє або початково- професійне (ПТУ, ліцей)	5,8 (1)	1,1 (1)
Повна середня	9,7 (14)	15,8 (26)
Неповна середня, початкова	-	1,5 (3)

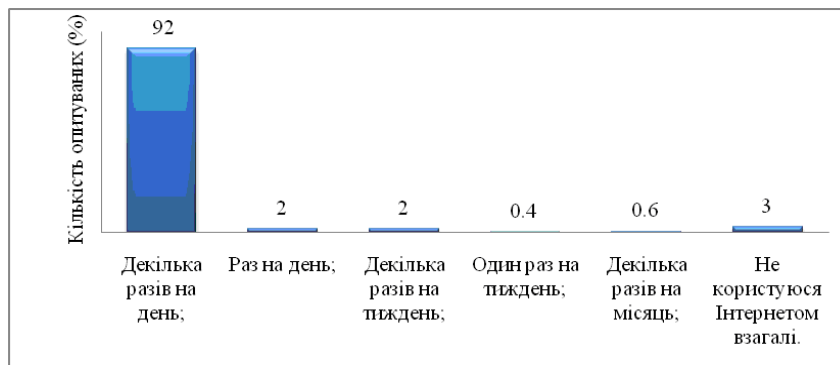

Рис. 2. Діаграма регулярності користування Інтернетом

Як приклади проявів дискримінації був запропонований перелік, що складався з шістьох пунктів, два з яких не розглядалися, як дискримінаційні приклади. Вибір причини «інше» не розглядатиметься через нечіткість формулювань. Також в якості дискримінаційного не розглядався варіант «не зустрічав(-ла)».

Таким чином, в якості тих, хто зіткнувся з дискримінацією, розглядалися респонденти, які вказали по одній з чотирьох дискримінаційних причин.

Збір кількісної інформації проводився за допомогою опитування на основі формалізованого інтерв'ю та єдиного відкритого питання. Опитувальник складався з 21 питання, розбитих на чотири блока. Структура блоків і індикаторів представлена в таблиці 2.

¹У даній та у наступних таблицях усі дані відображені у двох значеннях: основні – по відношенню до всіх респондентів, - (додаткові – з перерахуванням до визначеного критерію)

В результаті опитування було з'ясовано, що 86% опитуваних стикалися із проявами дискримінації за національною ознакою в мережі Інтернет. Найбільше цю дискримінацію зустрічали в коментарях до інформаційних джерел (див. рис. 3), де найпростіше ввести людину в оману, а також змусити неадекватно сприймати інших людей та загалом навколишній світ.

З цих 86%, що зустрічали дискримінацію у соціальній мережі Інтернет, найбільше зустрічали її через хамську поведінку та приниження той чи іншої націоналісті. На рисунку 4 видно, що з таким її проявом стикалися 56,3% опитуваних. Дещо менший відсоток складають упереджене ставлення до національностей (49,7%), у перебільшенні власних досягнень конкретної нації перед оточуючими, приниження достоїнств інших націй (45,9%) та в неповазі чужої думки щодо національності (41,5%).

Таблиця 2.

Структура блоків і індикаторів опитувальника

Блок	Індикатори блоку
Перший блок: Соціально-демографічні характеристики респондентів.	Стать(1), вік(2), рівень освіти(3), належність до національних меншин (4).
Другий блок: Дискримінація в Інтернеті.	Регулярність користування Інтернету(5), регулярність стикання дискримінації за національною ознакою (7), місця знаходження дискримінації(8), прояви дискримінації(9), відношення до респондента(10).
Третій блок: Наслідки прояву дискримінації в Інтернеті.	Законні дії боротьби з дискримінацією(12), факт загрози та розповсюдження(13), загроза на міжнародному рівні(14), звернення до суду(17), факт боротьби з дискримінацією(20).
Четвертий блок: Факт розповсюдження дискримінації в Інтернеті.	Дії для прояви дискримінації(11), факт поширювання дискримінації(15), факт участі у спорах(16), загальноприйняте мислення (18), думка, щодо боротьби з проявами дискримінації(21).

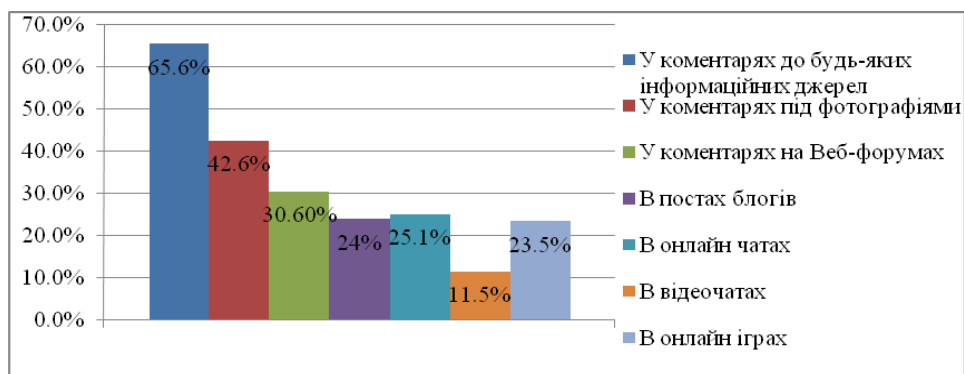

Рис. 3. Діаграма найбільшого прояву дискримінації в Інтернеті

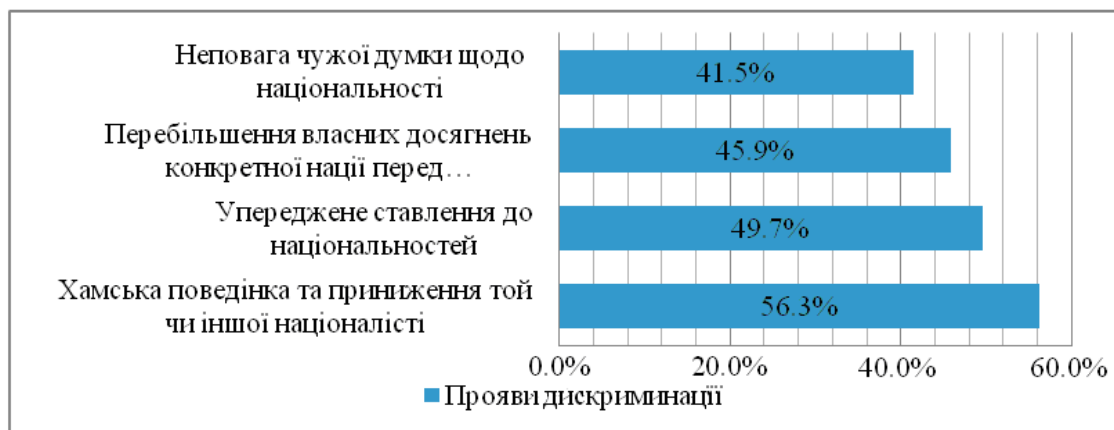

Рис. 4. Діаграма способів прояву дискримінації

К 5% опитуваних дискримінація мала пряме відношення, та лише 0,65%(13%) з них відносяться до національних меншин (див. рис. 5). З усіх респондентів 30% приймали участь у конструктивних та деструктивних суперечках щодо своєї національності, до 2,8% респондентів дискримінація мала пряме відношення. 7,5% опитуваних з 30% відносяться до національних меншин, та всього до 0,5% з них дискримінація мала пряме відношення. З цього можна зробити наступний висновок: дії дискримінаційного характеру можуть бути направлені як до корінних громадян певного населення, так і до національних меншин цього населення. Також дискримінація не обов'язково повинна мати відношення до людини та її нації, щоб та вступала у суперечку стосовно цього питання.

Відповідаючи на одне з питань третього завдання даного опитування, а саме: «Чи роблять люди що-небудь для боротьби з дискримінацією за національною ознакою в Інтернеті», були отримані наступні результати: 17,5% респондентів приймали дії проти прояву дискримінації в Інтернеті, 31,7% не приймали ніяких дій, але хотіли, та 50,8% не приймали та не хотіли приймати ніяких дій. Варто зауважити, що з 50,8% – 36,1% складають респонденти, які стикалися з проявом дискримінації за національними ознаками хоча б раз. З 17,5% респондентів, що приймали дії проти прояву дискримінації, 13,3% діяли в межах закону, 2,5% відповіли, що ці дії були частково законними, та лише 1,7% діяли незаконно.

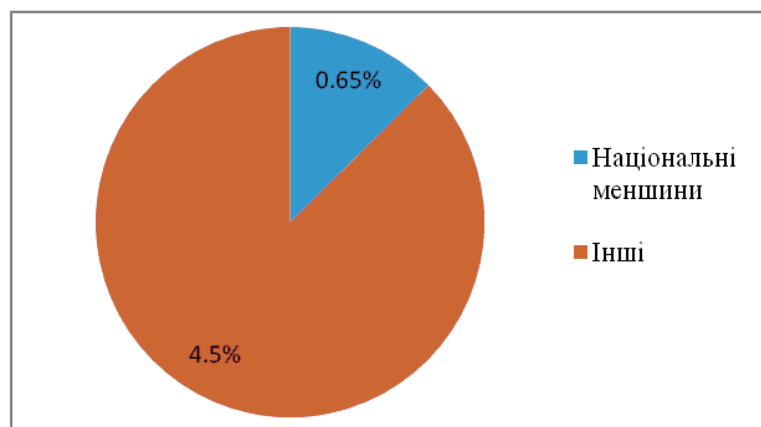

Рис. 5. Діаграма дискримінація щодо власне особи

Одним з найважливіших питань запропонованого опитувальника було наступне: чи вважають опитувані, що з нею (дискримінацією за національною ознакою) потрібно

боротися. У таблиці 3 наведені дані щодо респондентів, які вважають, що з цією дискримінацією не потрібно боротися.

Таблиця 3.

Дані респондентів, які вважають, що с дискримінацією за національними ознаками не потрібно боротися, за статтю (%)

Ознаки	Стать	
	Чоловіки	Жінки
	17,9 (45)	9 (15)
Вік		
До 20	5,9 (33)	1,08 (12)
21-30	5,4 (30)	1,62 (18)
31-40	4,8 (27)	3,15 (35)
41-50	1,1 (6)	1,65 (18)
51-60	0,7 (3)	0,54 (6)
Більше 60	-	1,08 (12)
Відношення до національних меншин		
Ні	15,8 (88)	7,92 (88)
Так	2,14 (12)	1,08 (12)
Освіта		
Вища або незакінчена вища	13,2 (74)	6 (65)
Середня спеціальна (технікум, коледж)	2 (11)	1 (12)
Середнє або початково-професійне (ПТУ, ліцей)	0,7 (4)	-
Повна середня	2 (11)	1 (12)
Неповна середня, початкова	-	1 (12)

Проаналізувавши отримані результати, можна зробити наступні висновки: майже половина опитуваних чоловіків (45%) вважає, що з дискримінацією за національною ознакою не потрібно боротися, і набагато менше такої думки дотримуються опитувані жінки: всього 15%. Чоловіки з віком змінюють свою точку зору, що чітко простежується: більш дорослі респонденти дотримуються протилежної думки. Результати показали, що жінки також з віком змінюють свою думку: до сорока років вони дотримуються твердження, що з даним видом дискримінації не потрібно боротися, однак після цього віку відсоток, що так вважали, падає. Однаковий відсоток (12%) серед опитуваних чоловіків і жінок, які належали до національних меншин, вважають, що з дискримінацією боротися не слід. Такої думки притримуються 19,2% усіх респондентів, які мають вищу освіту, та набагато менше так вважають респонденти з іншим рівнем освіти – загалом 7,7%.

У таблиці 4 розглядаються дані респондентів, які навпаки, вважають, що з дискримінацією по національним ознакам потрібно боротися.

Таблиця 4.

Дані респондентів, які вважають, що є дискримінацією за національними ознаками потрібно боротися, за статтю (%)

Ознаки	Стать	
	Чоловіки	Жінки
	22 (55)	51,1 (85)
Вік		
До 20	7,7 (35)	16,3 (32)
21-30	5 (23)	12,8 (25)
31-40	4 (18)	5,6 (11)
41-50	3,3 (15)	9,2 (18)
51-60	1,8 (8)	4,6 (9)
Більше 60	0,2 (3)	2,5 (5)
Відношення до національних меншин		
Ні	19,8 (90)	39,3 (77)
Так	2,2 (10)	11,7 (23)
Освіта		
Вища або незакінчена вища	9,2 (43)	29,6 (58)
Середня спеціальна (технікум, коледж)	-	5,1 (10)
Середнє або початково-професійне (ПТУ, ліцей)	5,1 (23)	1 (2)
Повна середня	7,7 (35)	14,8 (29)
Неповна середня, початкова	-	0,5 (1)

Серед усіх респондентів, що притримуються думки про необхідність боротьби з дискримінацією за національними ознаками, 38,8% мають вищу освіту, та 34,2% мають інший рівень освіти. Жінки більше дотримуються цієї думки аніж чоловіки, але з віком, вони змінюють свою точку зору на протилежну.

З усіх респондентів чоловічої статті 12,8% розповсюджували негативну інформацію про чужі національності (див. рис. 6), 2,7% з них відносяться до національних меншин.

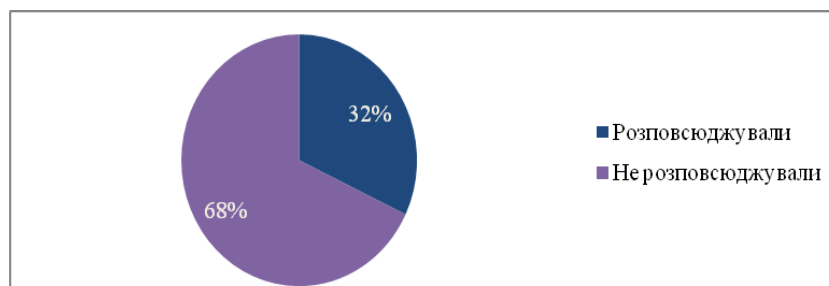

Рис. 6. Діаграма факту розповсюдження негативної інформації про чужі національності за статтю (чоловіки)

Жінки розповсюджують негативну інформацію про чужі національності дещо менше – лише 7,9% (див. рис. 7). З них 1,02% відносяться до національних меншин.

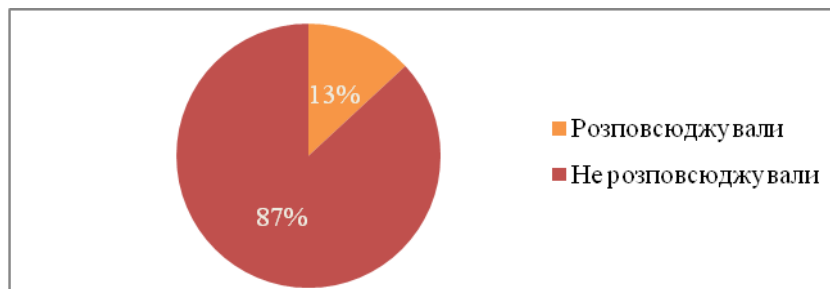

Рис. 7. Діаграма факту розповсюдження негативної інформації про чужі національності за статтю (жінки)

За даними двох діаграм можна зробити висновок, що загалом чоловіки розповсюджують негативну інформацію щодо чужих національностей більше, аніж жінки. Відношення до національних меншин ніяк не впливає на факт розповсюдження.

Проте, слід зрозуміти, чи відбувається розповсюдження дискримінації на фоні стадного мислення або це відбувається свідомо? З 100% респондентів 54,1% вважають свою думку загальноприйнятною. З них 25,9% поширювали негативну інформацію про чужі національності. Це трохи менше половини. Тому дати однозначну відповідь на поставлене запитання неможливо.

Інше запитання, що потребує відповіді: «Чи існує хоча б мала доля ймовірності, що дискримінація за національною ознакою в Інтернеті може викликати проблеми на державному, міжнародному рівні, або ускладнення, якщо такі є, не наберуть такого масштабу?».

З усіх респондентів ніхто не звертався до суду, через прояви дискримінації за національними ознаками в Інтернеті. Але 8% хотіли звернутися та 3,2% (40%) з них відносяться до національних меншин. Це менше половини, отже це вкотре підтверджує, що дискримінація може проявлятися до корінного населення (необов'язково зі сторони національних меншин, це може проявлятися і зі сторони населення інших країн).

74,3% опитуваних вважають, що держава може завдяки Інтернету проводити антидискримінаційну політику. На думку 71,6% респондентів ігнорування проблем, пов'язаних з проявами дискримінації на державному рівні сприяє розвитку загрози безпеки держави в цілому. І 68,9% опитуваних вважає, що існуючий контент в Інтернеті може створювати загрозу і впливати на прояви і розповсюдження дискримінації. Через це стає зрозумілим, що проблема існування дискримінації не набула масштабності проблеми на міжнародному рівні, але ускладнення можуть сприяти розвитку загрози держави, та один з методів щодо запобігання цього – це антидискримінаційна політика держави.

З 100% опитуваних трохи менше половини (47,6%) дали відповідь на останнє відкрите питання, а саме: «Як саме, на Вашу думку, потрібно боротися з дискримінацією за національною ознакою?». Найбільш популярна відповідь (24,8%) - це закладати почуття толерантності з дитинства, проводити роз'яснювальні бесіди. 22,2% дотримуються думки, що говорити про дискримінацію не варто зовсім, так як це тільки сприяє її розповсюдженню. Примітно, що всього 7,9% вважає навпаки – про дискримінацію потрібно говорити в суспільстві, проводити громадські заходи для привернення уваги до проблеми. Однаковий відсоток (14,7%) вважає, що потрібно вводити кримінальну та адміністративну відповідальність, і обмежувати доступ до Інтернету певному колу осіб. Друга відповідь – це блокування осіб, що

розповсюджують інформацію дискримінаційного характеру, а також обмеження надання доступу для осіб, що не досягли повноліття (наприклад, тільки при дозволі батьків або опікунів). 10,1% запропонували використовувати ЗМІ для боротьби з проявом дискримінації за національними ознаками, 9% вважають, що потрібно зрівняти усі нації, щоб у всіх були рівні права, незалежно від території, на якій людина знаходиться. У 6,7% протилежну думку - не допускати рівні права серед корінних жителів населення і некорінних.

Висновки

Проведене соціологічне дослідження виявило наявність принципово різних оцінок дискримінації за національною ознакою серед громадян України. Однак абсолютна більшість із них розуміє важливість і необхідність боротьби із усякого роду проявами дискримінації. Дискримінація в Інтернеті за національною ознакою не може й не повинна залишатися безкарною, без уваги не тільки окремих особистостей, але й держави в цілому. Протидискримінаційна політика держави повинна на законодавчому рівні протидіяти будь-яким проявам національної ворожнечі, оцінці якостей людини по її національній приналежності. Основою будь-якого спілкування людей, у тому числі в Інтернеті, повинні бути їхні інтелектуальні, матеріальні потреби й можливості, а не національність. Розуміння цього дасть можливість для одержання очікуваних результатів обома сторонами.

Список літератури

1. Цвітайло, О.А. Користувачі інтернет ресурсів як заручники кримінально-правових відносин. Діяльність підрозділів карного розшуку щодо протидії злочинному обігу вогнепальної зброї в Україні у сучасних умовах: матеріали постійно діючого методологічного семінару / О.А. Цвітайло. - Суми:РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2016. - 309 с.
2. Украинская молодежь бездумно занимается дискриминацией в соцсетях [Электронный ресурс] // Режим доступа: <https://www.segodnya.ua/ukraine/ukrainskaya-molodezh-bezdumno-zanimaetsya-diskriminaciyey-v-socsetyah-491094.html> (Дата обращения: 19.08.2018).
3. ФисманРэй, М. Л. Как победить дискриминацию в интернете [Электронный ресурс] // Режим доступа: <https://hbr-russia.ru/innovatsii/trendy/a19771> (Дата обращения: 19.08.2018).

ДИСКРИМИНАЦИИ ПО НАЦИОНАЛЬНОМУ ПРИЗНАКУ В СЕТИ ИНТЕРНЕТ

Е.М. Симонова, И.И. Бобок

Одесский национальный политехнический университет,
просп. Шевченко, 1, Одесса, 65044, Украина; e-mail: onu_metal@ukr.net

Сегодня сеть Интернет не имеет действенных средств защиты разнородных слоев населения в случаях распространения определенных стереотипных мнений относительно расового, национального, религиозного, политического или этнического происхождения населения. Интернет является основой при создании преступных группировок, распространении сообщений дискриминационного характера, в том числе, расистского, шовинистического, анти-исламистского направлений. Целью данной работы является формирование представления о понятии дискриминации в общем виде, а также предоставление практических рекомендаций относительно устранения проявлений дискриминации в обществе в целом, и в частности в сети Интернет, а также выявление источников распространения информации, содержащей проявления дискриминации и нетерпимости, в отдельных сферах человеческой жизни. В результате проведенной работы было установлено различие между близкими по смыслу понятиями - «дискриминация», «ксенофобия» и «шовинизм». Также было проведено

социологическое исследование, в результате которого, на основе полученных ответов от респондентов, были определены возможные действия по борьбе с проявлениями дискриминации по национальному признаку в сети Интернет. Кроме того, из полученных данных следует, что 74,3% опрошенных считают, что государство может благодаря Интернету проводить антидискриминационную политику; а по мнению 71,6% респондентов игнорирование проблем, связанных с проявлениями дискриминации на государственном уровне способствует развитию угрозы безопасности государства в целом. 68,9% опрошенных считает, что существующий контент в Интернете может создавать угрозу и влиять на проявления и распространение дискриминации в целом и по национальному признаку в частности. Результаты данной работы могут быть использованы при формировании антидискриминационной политики в государстве – создании новых законодательных актов и принятии новых стратегий по борьбе с проявлениями дискриминации в стране.

Ключевые слова: дискриминация, шовинизм, ксенофобия, антидискриминационная политика, Интернет, социологический опрос.

DISCRIMINATION ON THE BASIS OF NATIONALITY ON THE INTERNET

O.M. Symonova, I.I. Bobok

Odessa National Polytechnic University,

1, Shevchenko Ave., Odessa, Ukraine; e-mail: onu_metal@ukr.net

Today, the Internet has no effective means of protecting disparate strata of the population in cases where certain stereotypical opinions are spread regarding racial, national, religious, political, or ethnic origin of the population. The Internet is the basis for the creation of criminal gangs, the dissemination of messages of a discriminatory nature, including racist, chauvinistic, anti-Islamist movements. The aim of the work is to form an understanding of the concept of discrimination in general, as well as to provide practical recommendations on how to eliminate discrimination in society as a whole, and in particular on the Internet, as well as to identify sources of dissemination of information containing manifestations of discrimination and intolerance in certain areas of human life. As a result of the work carried out, a distinction was made between similar concepts - "discrimination", "xenophobia" and "chauvinism". A sociological survey was also conducted, as a result of which, on the basis of the responses received from respondents, possible actions were taken to combat manifestations of discrimination based on nationality on the Internet. In addition, from the data obtained, it follows that 74.3% of respondents believe that the state can, through the Internet, pursue an anti-discrimination policy; according to 71.6% of respondents, ignoring problems related to discrimination at the state level contributes to the development of a threat to the security of the state as a whole. 68.9% of respondents believe that existing content on the Internet can pose a threat and influence the manifestations and spread of discrimination in general and on a national basis in particular. The results of this work can be used in the formation of state anti-discrimination policies – the creation of new legislation and the adoption of new strategies to prevent and combat discrimination in the country.

Keywords: discrimination, chauvinism, xenophobia, anti-discrimination, anti-discrimination policy, Internet, opinion poll.